

Bestemmelser, som den højtærede Minister nu uden videre stryger til Side, han vil nu gennemføre den Lov af 1919, som man fra sønderjydsk Side i 1922 med al Magt satte sig imod.

Jeg forstaaer nu nok, at den højtærede Minister søger at gennemføre denne Lov. I disse Dage, hvor vi ser, at Ejendomsretten anfægtes paa saa mange Maader fra socialdemokratisk Side, er det kun naturligt, der kommer et saadant Lovforslag. Det er ikke saa mange Dage siden, der forelaa et Forslag om Ekspropriation af Bøndergaarde. Derfor finder jeg det fuldt ud forstaaeligt, naar den højtærede Minister forelægger et saadant Forslag, set fra et socialdemokratisk Synspunkt.

Men i sin Forelæggelsestale sagde den højtærede Minister, at man ikke tilsigtede nogen Forandring i Sognemenighedernes Ejendomsforhold til Kapitaler og Ejendomme. Jeg maa nu sige, at for mit Vedkommende gælder denne Forklaring fra den højtærede Ministers Side ikke. Der er ingen Tvivl om, at der her i Landet ikke vil være nogen, der har den Opfattelse, at Menigheden fremdeles ejer Præstegaardsjorden, efter at den er udstykket. Der kan være dem, der har den Opfattelse, at Kirken ejer den, men Sognemenigheden ejer den ikke. Jeg maa hævde, at hvis dette skulde være gældende, hvis man kunde sige som saa, at selv efter, at Jorden var udstykket efter Loven af 1919, vilde man bagefter dog bevare Ejendomsretten til den, vilde den højtærede Landbrugsministers Forslag om Ekspropriation af Bøndergaarde være fuldstændig overflødig. Man kunde saa kræve et Stykke Jord overtaget og sige: Du beholder Ejendomsretten, du kan vedblivende faa Afgift af den. Den Forklaring af den højtærede Minister gælder ikke.

Det vilde for mit Vedkommende være mindre overraskende, hvis den højtærede Minister havde sagt: Jeg forelægger dette Lovforslag, fordi jeg ikke anerkender den private Ejendomsret. Det er nemlig dette specielle socialdemokratiske Synspunkt, som er medvirkende til, at den højtærede Minister sidder paa denne Stol. Derfor vilde jeg havde fundet det mere rimeligt, om man havde sagt lige ud: Vi anerkender ikke denne Ejendomsret, og derfor forelægger vi dette Lovforslag. Men naar man anerkender Ejendomsretten, kan man ikke forelægge et saadant Lovforslag. Der er intet Menneske, der har den Opfattelse, at naar Jord er udstykket, har Sognemenigheden fremdeles Ejendomsretten til den.

Den højtærede Minister fremførte to

Motiveringer, hvorfor han fremsætter dette Lovforslag. Den ene har han hentet fra Jordlovsudvalget. Han har forelagt Lovforslaget for dette, og af Skrivelse fra Jordlovsudvalget — den er lidt lang og lidt indviklet — kan man udlæde 3 Ting. Jeg maa straks sige, at jeg ikke kan tillægge dette Svar fra Jordlovsudvalget saa stor Betydning, som den højtærede Minister aabenbart gør. I Jordlovsudvalgets Svar siges det for det første, hvad alle Mennesker vidste i Forvejen, at den gennemførte Ordning ikke havde virket saaledes, som man havde ventet, den havde virket højst uheldigt, staaer der ... Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen ryster paa Hovedet. Jeg skal da tillade mig at oplæse, hvad der staaer i denne Skrivelse. Jordlovsudvalget har den 25. November afholdt et Møde, og derefter udtaler det, at „der indenfor Udvalget er Enighed om, at den ved Lov Nr. 283 af 30. Juni 1922 indførte Ordning angaaende Udstykning af Præstegaarde i de sønderjydske Landsdele har vist sig at være højst uheldig“. Det var det, jeg paastod, og dernæst staaer der, at den Omstændighed, der er Aarsag dertil, er, at Menighedsraadene forlanger for høj Pris for Jorden, og til Slut siger Jordlovsudvalget, at man kan anbefale en anden Ordning.

Det er de tre Sætninger, der staaer, naar denne Besvarelse fra Jordlovsudvalget bliver omskrevet til et let forstaaeligt Dansk. At den gennemførte Ordning har vist sig at være højst uheldig — ja, det vidste vi alle sammen, der er jo ikke et Menneske i Sønderjylland og for Resten heller ikke her, som ikke for lang Tid siden har vidst, at Loven af 1922 ikke havde ført til Udstykning i større Stil. Derfor er denne første Begrundelse fra Jordlovsudvalget i Virkeligheden saa nogenlunde overflødig. Men naar man dernæst fra Jordlovsudvalgets Side paastaar, at Aarsagen er den, at Menighedsraadene har forlangt for høj en Pris, saa forekommer det mig at være en højst ejendommelig Besvarelse i Betragtning af, at Loven hjemler en frivillig Overenskomst, for saa kunde det jo hænde, at det lige saa vel var Køberen, som havde Skylden for, at der ikke kom nogen Overenskomst i Stand, at Aarsagen ikke just maatte søges hos Sælgeren.

Jordlovsudvalgets Besvarelse af, om dette Lovforslag skulde gennemføres eller ikke, gaar altsaa ud paa, at Jordlovsudvalget kan anbefale, at der gennemføres en anden Ordning. Nu er det jo oplyst, at Jordlovsudvalget skyder Skylden paa